

Iniciovali sme výjazd v teréne s úspešným riešením

Zástupcovia Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory spolu s predstaviteľmi Pôdohospodárskej platobnej agentúry priamo v teréne stredoslovenského regiónu diskutovali o preverovaných pozemkoch v súvislosti s podávaním jednotných žiadostí o podporu.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora /SPPK/ približne monitoruje situáciu v poľnohospodárstve a potravinárstve a snaží sa riešiť alebo podľa možnosti zabezpečovať a sprostredkovať riešenia v prospech poľnohospodárskej praxe. V aktuálnom období monitoruje SPPK aj prípravu a priebeh podávania jednotných žiadostí o podporu v oblasti priamych podpôr na pôdu.

SPPK počas roka eviduje z väčšiny regiónov Slovenska otázky k plneniu podmienok žiadateľa o priame platby, okrem iného aj k registru pôdných blokov, mapovým podkladom a najmä v tomto období podávania jednotných žiadostí o podporu sleduje aj medziročné zmeny mapových podkladov k zakresľovaniu pozemkov pred podaním žiadosti.

V tomto „momente“ členská základňa a vedenie SPPK zbystrili pozornosť. Totiž aj prieskum medzi poľnohospodármi, aj medializované informácie priniesli poznatok, že pre tohtoročnú kampaň bola z registra pôdných blokov (LPIS) odstránená značná výmera poľnohospodárskej pôdy predovšetkým na strednom Slovensku, pričom najviac poškodenou kultúrou je trvalý trávny porast. Po týchto zisteniach komunikovalo vedenie PPA a vedenie SPPK o možnostiach identifikácie príčin a identifikácie možností riešenia tohto stavu v záujme zefektívniť proces podávania a ďalšieho administrovania žiadostí o podporu, ktorého súčasťou je aj samotné zakresľovanie pozemkov.

V rámci snahy vyjsť v ústrety dotknutým poľnohospodárom zverejnila PPA na svojej stránke možnosti riešenia tejto situácie - žiadosťou o aktualizáciu LPIS. *„Toto bude predmetom preverenia zo strany PPA. Zároveň apelujeme na žiadateľov, aby si kontrolovali svoje hranice. Ak zistia nesúlad, mali by aktívne komunikovať s PPA. Pokiaľ ich agentúra zatiaľ neoslovila, navrhujeme, aby sa sami aktívne*

zaujímalí o ďalšie riešenie problému. Predpokladáme, že problém sa týka predovšetkým trvalých trávnych porastov s teoreticky nejasnými hranicami obhospodarovanej výmery,” uviedla v máji hovorkyňa SPPK Jana Holéciová.

Posun termínu a kontrolný deň

Zároveň 13. mája 2022 v súlade s európskou legislatívou posunula PPA posledný termín na podávanie jednotných žiadostí o dva týždne. Oproti štandardnému termínu 15. 5. sa tak posledný deň podávania jednotných žiadostí presunul na 31. 5. 2022. Vedenie PPA neostalo pri tomto riešení, ale po zrelej úvahe prijalo ponuku vedenia SPPK v teréne preveriť vzniknutú situáciu a hľadať riešenie akceptovateľné pre žiadateľa, platobnú agentúru a v neposlednom rade pre krajinu pri splnení všetkých legislatívnych pravidiel.

Stretnutie sa uskutočnilo na najpríhodnejšom, najvhodnejšom mieste – priamo na vzorke dotknutých pozemkov a to 16. mája, teda prakticky v prvý pracovný deň po predĺžení termínu podávania žiadosti. Zástupcovia PPA a SPPK priamo v teréne konzultovali hlavné dôvody zníženia výmery niektorých dotknutých plôch. Išlo predovšetkým o:

- kríky a stromy, pod ktorými žiadateľ možno hospodári
- údajné cesty, t.j. slabšie zapojené miesta z dôvodu občasného prejazdu technikou, pričom poľnohospodárske využitie dotknutej výmery nie je ohrozené.
- farebnú odlišnosť plôch z dôvodu vyššej vlhkosti alebo výraznejšieho vyhnojenia pôdy, čo nič nemení na tom, že ide o rovnakú plodinu, resp. kultúru
- pomyselné rozdelenie jednej plodiny na viacero častí elektrickým ohradníkom

- rozdielnosť vzhľadu plodiny, najmä trvalého trávneho porastu, podľa spôsobu obhospodarovania, botanického založenia porastu a ďalších parametrov.

Po preverení týchto a ďalších typových podobných situácii došlo k potvrdeniu relevantnosti požiadavky na opravu niektorých aktualizácií LPIS, ktoré môžu žiadatelia o podpory požadovať do posledného dňa na prijímanie žiadostí vrátane sankcie, t.j. do 27. 6. 2022 na emailovej adrese akt.lpis@apa.sk.

Aj o téme svahovitosti

Toto stretnutie však malo širší diapazón, aj mimo aktualizácie LPIS. Preto sa diskusia venovala aj krajinným prvkom, zmene podmienok údržby trvalých trávnych porastov oproti predchádzajúcim rokom v prospech praxe (pôvodný „poschodovitý“ termín v rozpätí 1. 6. – 8. 8., po zmene v tomto roku jednotný termín 30. 9.) z pohľadu dodržiavania podmienok žiadateľa o priame platby (t.j. podmienky na jednotnú platbu na plochu), ale aj o environmentálne podpory (obhospodarovanie biotopov trvalých trávnych porastov, ekologické poľnohospodárstvo, agrolesnícke systémy) a ďalším limitom poľnohospodárskej výroby v podhorských a horských oblastiach.

Záver výjazdu bol venovaný minuloročnému problému s aplikovaním podmienky svahovitosti v rámci priamych platieb. Táto podmienka /otázka/ bola prezentovaná na viacerých pozemkoch. Výstupom je medziročná zmena znenia tejto podmienky v usmernení MPRV SR, aktualizácia geopriestorovej vrstvy pre kontrolu tejto podmienky a v neposlednom rade individuálna komunikácia PPA s dotknutými žiadateľmi vzhľadom na rôznorodosť prírodných a hospodárskych podmienok ovplyvňujúcich plnenie, administráciu a kontrolu tejto podmienky.

Zástupcovia oboch organizácií zároveň proklamovali snahu o ďalšiu komunikáciu v prospech slovenských poľnohospodárov, vidieka a krajiny o možnostiach časového a kvalitatívneho zlepšovania administrácie podpôr v poľnohospodárstve.